

**"АДАМДЫН ТАБИЯТЫ
(ФИТРАТЫ) АГА ЧАКЫРЫП,
ЖАНА ШАРИАТ
ТАСТЫКТАГАН УКУКТАР"**

**- китебинин кыскаса
жыйынтыгы**

**Автор: шейх Мухаммад ибн
Салих аль-Усеймин
(Аллах ага ырайым кылсын)**

@Sarhaan

1

АЛЛАХТЫН АКЫСЫ

Шериги жок, Жалгыз Ага гана сыйынуу, Ага багынып, баш ийип, кулдук көрсөтүү, буйруктарын аткаруу, тыюуларынан алыс болуу, кабарларын тастыктоо, эң туура ишеним менен акыйкатка ыйман келтирүү. Сүйүүгө жана таазимге негизделген ишеним менен жана алардын жемиштери болгон ыкластуулук жана туруктуулук менен натыйжа алып келчү сооптуу амалдарды аткаруу.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

2

АЛЛАХТЫН ЭЛЧИСИНИН ﷺ АКЫСЫ

Аны урматтап, сыйлап, кадырлоо.
Ага ылайыктуу болгон кадырлоо
менен, аша чаппай жана
кемсинтпей.

Буга чейинкиге жана келечекке
байланыштуу баардык кабарларын
тастыктоо. Буйруктарын аткаруу,
кайтарган жана токтоткон иштерден
алыс болуу. Анын жолу эң туура
жол деп ыйман келтирип, анын
шариатын жана жолун коргоо.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

3

АТА-ЭНЕНИН АКЫСЫ

Аларга жакшы мамиле кылуу,
мааниси аларга сөздөр жана
амалдар менен, мал-байлык жана
дене-күчү менен болгон
жакшылыктарды кылуу, жана
ошондой эле Аллах арам кылбаган
жана адамдын өзүңө зыян болбогон
иштердин баарысында алардын
буйруктарын аткаруу.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

4

БАЛДАРДЫН АКЫСЫ

1- Тарбиялоо: динди жана адеп-ахлакты алардын жан-дүйнөсүнө эң жакшы түрдө орнотуп өстүрүү.

2- Ысырап кылбай жана кемсинтпей жакшылыкта алар үчүн мал-байлыкты сарптоо.

3- Белектерде жана сыйлыктарда бирин биринен айырмалабоо.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

5

ТУУГАНДАРДЫН АКЫСЫ

Жакшылыкта туугандык мамилени
бекемдөө, туугандык жакындыкка
жана муктаждыкка карап аларга
болгон аракетти жумшап, дене-күчү
жана байлыгы менен пайда
жеткизүү.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

6

ЖУБАЙЛАРДЫН АКЫСЫ

Жубайлар бири бири менен жакшы жашоосу, парз болгон милдеттерин аткаруу, болгон боорукерлик, сабырдуулук жана жумшактык көргөзүп, укуктарын кечиктирбей жана жек көрбөй аткаруу.

Аялдын күйөөсүнөн болгон укуктары: милдеттүү түрдө ага мал-мүлкүн сарптоо, тамак ашка, кийим-кечеге, үйгө жана ага байланыштуу болгон нерселерге, ошондой эле аялдарынын ортосунда адилеттүү болуусу.

Күйөөсүнүн аялынан болгон укуктары:

Аллах арам кылбаган иштерде ага баш ийүү, ал жокто өзүн жана мал-мүлкүн сактоо, анын ыракаттануусунун толуктугун кетире турган иштерди кылбоо.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН

(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

7

БАШЧЫНЫН ЖАНА КОЛ АЛДЫНДАГЫЛАРДЫН УКУКТАРЫ

Кол алдындагылардын башчыдан болгон укуктары: Аллах ага жүктөгөн жана аткарууга милдеттендирген аманатты орундатуу, ал кол алдындагыларга чыңыгы насаат менен мамиле кылуу, дүнүйө жана акыретте чыныгы натыйжалуу пайда алып келчү туура жолдо жүрүү, жана ал нерсе момундардын жолун кармануу аркылуу болот.

Башчылардын кол алдындагылардын үстүнөн болгон укуктары: адамга жүктөлгөн тапшырмаларды аркатууда башчыга ак ниеттүү болуу, кайдыгер болуп баратса эскертип койуу, тууралыктан чыгып кетсе ал үчүн дуба кылуу, Аллах арам кылбаган иштерде буйруктарын аткаруу жана аларга жардам берүү.

"10 УКУК"

**ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)**

@Sarhaan

8

КОШУНАНЫН АКЫСЫ

Кошуна бул сага үйү менен жакын болгон адам. Колдон келишинче ага карата мал-мүлк менен, кадыр-барк менен, аракет-пайда менен жакшылык кылынат, жана сөз же иштер менен ага эч зыян келтишбек керек. 1-

Туугандык жакындыгы бар мусулман болсо, андай кошунуда үч укук болот:

кошуналык, туугандык жана мусулманчылык акысы. 2- Мусулман

болуп, туугандыгы жок болсо, анда эки укук болот: кошуналык жана

мусулманчылык акысы. 3- Ошондой эле эгерде тууганчылыгы болуп,

мусулман эмес болсо, анда дагы эки акысы болот: кошуналык жана

тууганчылык. 4- Тууган эмес жана мусулман эмес да болсо, анда бир

акысы бар: кошуналык акысы.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН

(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

9

ЖАЛПЫ МУСУЛМАНДАРДЫН УКУКТАРЫ

Саламдашуу, чакырса жооп кайтаруу, насаат сураса насаат айтуу, чүчкүрүп Аллахка мактоо (АльхамдулиЛлях -деп) айтса ырайым тилеп ага дуба кылуу (ярхамукАллах-деп), ооруса зыярат кылуу, каза болсо жаназасына баруу жана ага эч зыян келтирбөө. Мусулмандын башка мусулмандан болгон укуктары көп, жалпы булардын баарысын камтыган сөз бул пайгамбардын ﷺ "мусулман мусулманга бир тууган" - деп айткан сөзү, качан гана бул тууганчылыктын натыйжасында иш пайда болсо, баардык аракетин менен ага жакшылык кылууга умтул, же болгон ага зыян келтирчү жамандыктардан алыс бол.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan

10

МУСУЛМАН ЭМЕСТЕРДИН АКЫСЫ

Мусулмандардын падышасы алардын жандарына, байлыктарына жана абийирлерине карата Ислам өкүмдөрү менен чечим чыгарууга милдеттүү. Алар арам деп ишенгени боюнча аларга жаза аткарып, жана милдеттүү түрдө аларды коргоп жана аларга зыян келтирбеш керек.

Сөзсүз алар жаңа мусулмандарды кийимдеринде айырмаланып туруусу тийиш, жана алар Исламга карата бир да жамандык көргөзбөш керек, же диндеринин жөрөлгө -каадаларын, коңгуроо же крест сыяктуу.

"10 УКУК"

ШЕЙХ ИБН УСЕЙМИН
(АЛЛАХ АГА ЫРАЙЫМ КЫЛСЫН)

@Sarhaan